

“Kalkınmanın Yolu İpekyolu”

Zeytinyağı Sabunu

Fizibilite Raporu

ika.org.tr

Zeytinyağı Sabunu

1. TRC1 BÖLGESİ'NE GENEL BAKIŞ

TRC1 Bölgesi; Gaziantep, Adıyaman ve Kilis illerinden oluşmaktadır. Bölge 15.280 km²'lik yüzölçümü ile Türkiye yüzölçümünün %2'sine denk gelmektedir. 2017 yılı TÜİK verilerine göre, bölgenin nüfusu 2.756.910 (Gaziantep: 2.005.515, Adıyaman: 615.076, Kilis: 136.910) olarak saptanmıştır. Bu değer Türkiye nüfusunun %3,4'ünü oluşturmaktadır. Bölgenin nüfus yoğunluğu km² başına 180 kişi ile ülke nüfus yoğunluğunun (km² başına 103 kişi) üzerindedir.

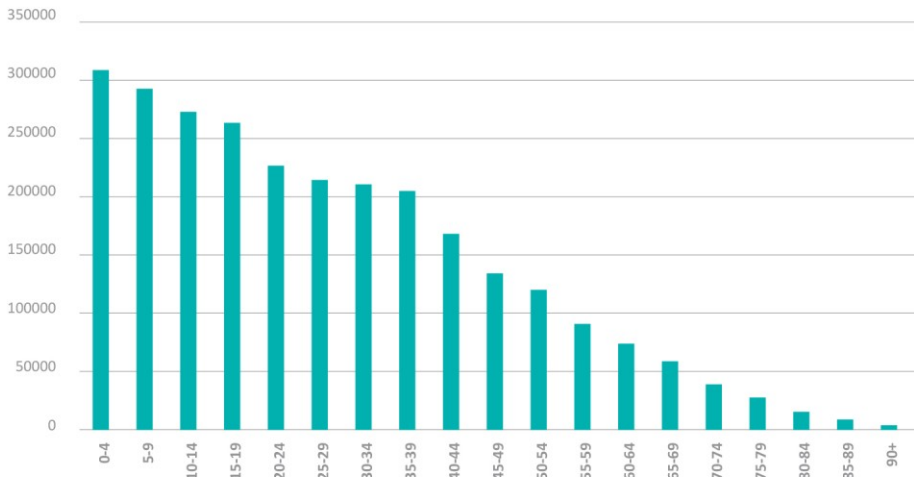
Şekil 1: TRC1 Bölgesi

Tablo 1: Gaziantep, Adıyaman ve Kilis'in Gümrük ve Sınır Kapılarına Olan Mesafesi

Sınır Kapısı/Liman	Bağlandığı Yer	Gaziantep (km)	Adıyaman (km)	Kilis (km)
Öncüpınar	Suriye	74	210	7
İskenderun Limanı	İskenderun	210	321	155
Mersin Limanı	Mersin	300	408	334
Habur	Irak	516	478	565

Şekil 2 TRC1 Bölgesi Yaş Gruplarına Göre Nüfus Dağılımı

TRC1 Bölgesi nüfus yapısına bakıldığında, 15-34 yaş aralığındaki genç nüfusun toplam nüfusun %33'ünü oluşturduğu görülmektedir. Yine 0-14 yaş aralığındaki nüfusun da toplam nüfusun %30'unu oluşturduğu görülmektedir. Bu ise bölgenin oldukça genç ve dinamik bir nüfus yapısına sahip olduğunu göstermektedir.

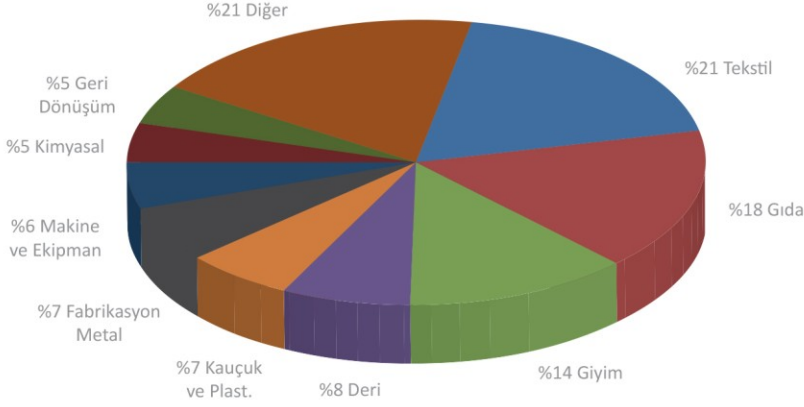
Tablo 2: TRC1 Bölgesi İthalat Rakamları (1000 USD)

Yıl	2013	2014	2015	2016	2017
Gaziantep	5.608.041	5.808.439	4.884.123	4.816.682	5.236.442
Adıyaman	44.037	51.280	42.898	51.820	89.088
Kilis	24.736	31.256	41.542	34.808	29.061
Toplam	5.676.814	5.890.975	4.968.563	4.903.310	5.354.591

Tablo 3: TRC1 Bölgesi İhracat Rakamları (1000 USD)

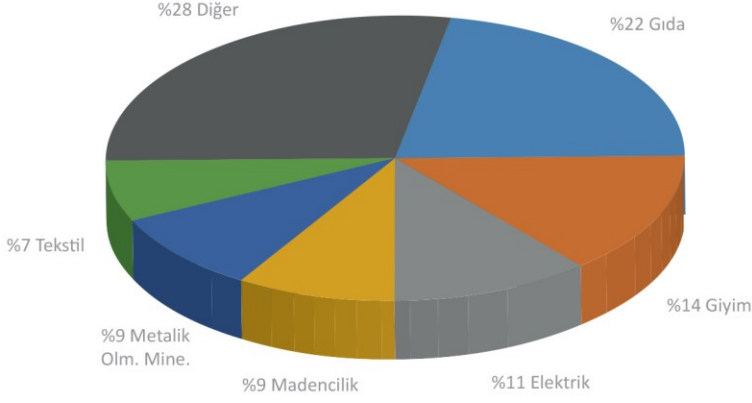
Yıl	2013	2014	2015	2016	2017
Gaziantep	6.515.194	6.658.802	6.330.321	6.418.991	6.580.702
Adıyaman	97.590	332.435	542.820	338.329	131.623
Kilis	25.974	45.071	82.168	105.204	71.251
Toplam	6.638.758	7.036.308	6.955.309	6.862.524	6.783.576

Şekil 3: Gaziantep İli Sanayi İşletmeleri Sektörel Dağılımı

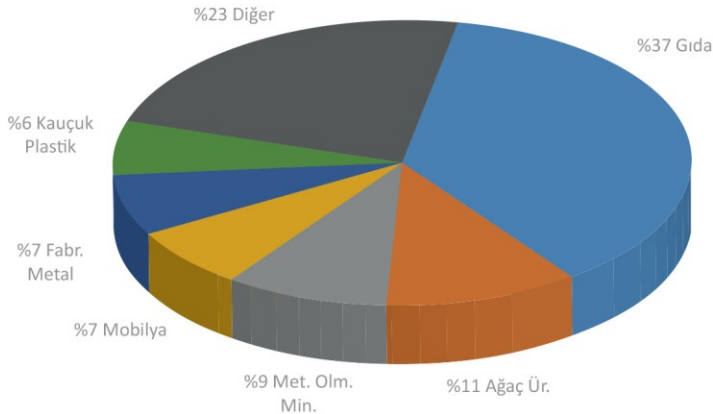
Kaynak: Gaziantep Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2018

Şekil 4: Adıyaman İli Sanayi İşletmeleri Sektörel Dağılımı

Kaynak: Adıyaman Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2018

Şekil 5: Kilis İli Sanayi İşletmeleri Sektörel Dağılımı

Kaynak: Kilis Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2018

Gaziantep'te sanayi siciline kayıtlı sanayi işletmesi sayısı 3636'dır. Toplam sanayi işletmesi içerisinde %3'lük bir oran ile sanayisi gelişmiş ilk 12 il arasında yer almaktadır.

Adıyaman'da sanayi siciline kayıtlı sanayi işletmesi sayısı 442'dir. Toplam sanayi işletmesi içerisinde % 0.3'lük bir oran ile sanayisi gelişmekte olan iller arasında yer almaktadır. Adıyaman ilinde lider sektörler Gıda Ürünleri ve Giyim Eşyası İmalatı sektörleridir.

Kilis'te sanayi siciline kayıtlı sanayi işletmesi sayısı 234'tür. Toplam sanayi işletmesi içerisinde % 0.06'luk bir oran ile sanayisi gelişmemiş iller arasında yer almaktadır.

2. TRC1 BÖLGESİ'NDE ZEYTİNYAĞI SABUNU ÜRETİMİ

TRC1 Bölgesi illeri olan Gaziantep, Adıyaman ve Kilis arasında zeytin üretimi Kilis ile Gaziantep'in Nizip ilçesinde yoğunlaşmaktadır. Kilis'te kurak bölge koşullarına iyi adapte olmuş ve yüksek yağ oranına sahip "Kilis Yağlık Zeytini" yetiştirilmektedir. Halep ve Şam'da Osmanlı devlet imalathanelerinde başlayan sabunculuk 19. yüzyıldan itibaren Nizip ve Kilis'i de etkilemiştir. 20. yüzyılın başlarında Halep'ten Nizip'e sabun ustalarının geldiği bilinmektedir.

Nizip, bölgede bol yetişen yüksek asitli zeytinyağının kullanılması ile 1960-1970'li yıllarda Türkiye sabun ihtiyacının %70'lik bölümünü karşılar duruma gelmiş ancak teknoloji, pazarlama, ürün geliştirme, kalite, marka oluşturma ve müşteri memnuniyeti gibi konularda gerekli atılımların yapılamaması sektörü zayıflatmıştır. Tüm bunlara rağmen sektör Nizip'te oldukça yüksek bir potansiyele sahiptir. Hâlihazırda ilçede 33 adet zeytinyağı sıkım fabrikası bulunmakta, zeytinyağı bazlı sabun üretimi yapan ise 32 firma bulunmaktadır.

Tablo 4: Kilis Zeytin Üretim Verileri

Yıl	Toplu meyveliklerin alanı (dekar)	Üretim (ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşta ağaç sayısı	Toplam ağaç Sayısı
2015	275.404	43.709	17	3.745.629	4.324.232
2016	276.305	21.373	9	3.757.750	4.420.880
2017	280.432	10.013	7	3.777.552	4.532.044

Kaynak: TÜİK,2017

Tablo 5: Nizip Zeytin Üretim Verileri

Yıl	Toplu meyveliklerin alanı (dekar)	Üretim (ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren yaşta ağaç sayısı	Toplam ağaç Sayısı
2015	140.965	40.081	14	2.529.800	2.662.650
2016	141.005	3.588	1	2.544.800	2.678.450
2017	140.574	5.042	3	2.517.960	2.644.785

Kaynak: TÜİK,2017

3. DÜNYADA SABUN İHRACATI

Dünya ihracat rakamları incelendiğinde, 2016 yılında sabun ihracatının 9,683 milyar \$ olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2016 yılına ait toplam ihracat 5,4 milyon tondur. Dünya sabun ihracatında zeytinyağlı sabun ihracatının toplam ihracat içindeki payının %3-5 arasında olduğu düşünülmektedir. Sabun ihracatı 2013 – 2016 yılları arasında parasal olarak yaklaşık %6 düşerken, miktarsal düzeyde yaklaşık %2 artış olmuştur.

Tablo 6: Sabun İhracatçısı Ülkelerin Yaptığı İhracatın Parasal Değeri (1000\$)

İhracatçı Ülke	2013	2014	2015	2016
Dünya	10.257.871	10.383.780	9.535.657	9.683.133
Almanya	1.069.753	1.122.763	1.043.148	1.057.756
ABD	856.399	899.877	903.050	923.362
Endonezya	658.793	623.205	531.266	554.958
Birleşik Krallık	541.729	539.887	511.834	495.185
Malezya	499.603	539.383	504.986	476.296
Türkiye	456.490	494.971	389.564	345.548

Kaynak: ITC Trademap, 2016

4. TÜRKİYE’NİN SABUN İHRACATI

Türkiye önemli sabun üreticisi ve ihracatçısı ülkeler arasındadır. İhracat yapılan ülkeler arasında Irak, Rusya, Almanya ve Birleşik Krallık gibi ülkeler bulunmaktadır.

Tablo 7: Türkiye’nin Ülkelere Göre Sabun İhracatı (1000\$)

İthalatçı Ülke	2013	2014	2015	2016
Irak	73.146	73.947	58.207	46.035
Rusya	56.541	55.827	34.888	28.302
Birleşik Krallık	18.935	26.589	20.996	22.978
Almanya	24.731	23.525	20.490	19.947
Polonya	16.092	17.639	15.063	14.038
İran	7.659	10.106	8.672	10.615
Romanya	9.943	11.562	9.498	10.134

Kaynak: ITC Trademap, 2016

Şekil 6: Türkiye Sabun İhraç Haritası

Kaynak: ITC Trade Map

5. ZEYTİNYAĞI SABUNU TESİSİ YATIRIM TABLOSU

Tablo 8: Zeytinyağı Sabunu Yatırım Maliyeti

MAKİNE -EKİPMAN	ADET	MODEL	MALİYET (TL)
Reaktör Mikser	1	2018	150.000
3 Silindirli Sabun Valsi	1	2018	100.000
Besleme Bandı	1	2018	15.000
Çiftli Dupleks Sabun Çubuk Makinesi (Budinoz)	1	2018	75.000
Otomatik Giyotin Kesici	1	2018	25.000
Sabun Damgalama Makinesi	1	2018	15.000
Çift Aktarmalı Geri Dönüş Bandı	1	2018	15.000
İki Bölümlü soğutucu	1	2018	20.000
Vakum Pompası	1	2018	25.000
Elektrik Panosu	1	2018	15.000
Hava Kompresörü	1	2018	25.000
Toplam	11		480.000

Kaynak: Orse Makine www.orsemachine.com

Tabloda belirtilen makine ve ekipmanlar saatte 1000 ila 1500 kg arası katı sabun üretimi için oluşturulmuştur. Öngörülen yatırım için 5 kişilik istihdam öngörülmektedir.

Tablo 9: Sabit Yatırım Tablosu

SABİT YATIRIM HARCAMA TÜRÜ	HARCAMA TUTARI
1.Etüd Proje Giderleri	0
2.Patent ve Lisans Giderleri	0
3.Arazi Gideri	0
4. Arazi Düzenleme ve Çevre Düzenleme Giderleri	0
5. İnşaat İşleri Giderleri	220.000
5.1. Ana Fabrika Binası (İnşaat+Elektrik Sıhhi Tesisat)	220.000
5.2. Yardımcı Tesisler (İnşaat+Elektrik Sıh. Tes.)	0
5.3. Sosyal Tesisler (İnşaat+Elk. Sıh.Tes.)	0
6. Makine Ekipman Gideri	480.000
6.1 Ana Makine-Ekipman	480.000
6.2 Yardımcı Makine-Ekip	0
7.Demirbaş Alım Giderleri	0
8. Makine Taşıma ve Sigorta Giderleri	0
9.İthalat ve Gümrükleme Giderleri	0
10.Montaj Giderleri	0
11.İşletmeye Alma Giderleri	
12. Taşıt Araçları Giderleri	
13.Genel Giderler	35.000
14.Beklenmeyen Giderler	14.000
15.Yatırım Dönemi Faiz Gideri	
Toplam	749.000
Sabit Yatırım Giderleri Toplamı	749.000

6. ZEYTİNYAĞI SABUNU FABRİKASI KURULUMUNA BÖLGESEL TEŞVİK UYGULAMALARI KAPSAMINDA SAĞLANAN TEŞVİK UNSURLARI

Kilis, yeni teşvik sistemine göre, 5. bölge destek unsurlarından faydalanırken Gaziantep ve Nizip ilçesi ise 3. Bölge desteklerinden faydalanmaktadır. Organize sanayi bölgelerinde yatırım yapılması durumunda Kilis için 6. Bölge, Nizip ilçesi içinse 4. Bölge desteklerinden yararlanabilecektir. Sabun üretimi yatırım teşvik sisteminde bölgesel destek unsurlarından yararlanabilmektedir. Ancak Kilis için 1 milyon TL, Gaziantep'in Nizip İlçesi için ise asgari 2 milyon TL yatırım şartı bulunmaktadır.

Tablo 10: Bölgesel Teşvik Uygulamaları Kapsamında Sağlanan Destek Unsurları

Destek Unsurları			5. Bölge(Kilis)	3. Bölge (Nizip)
KDV İstisnası			VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti			VAR	VAR
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB Dışı	40	25
		OSB İçi	50	30
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	OSB Dışı	7 Yıl	5 Yıl
		OSB İçi	10 Yıl	6 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			VAR	VAR
Faiz Desteği	İç Kredi		5 Puan	3 Puan
	Döviz/Dövizle Endeksli Kredi		2 Puan	1 Puan
Sigorta Primi Desteği			YOK	YOK
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			YOK	YOK

MÜRACAATLAR NEREYE YAPILACAK?

Teşvik belgesi düzenlenebilmesi için Ticaret Bakanlığı elektronik imza uygulamaları sayfasından Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye (E-TUYS) sistemi üzerinden başvuru yapılması gerekmektedir.

TEŞVİK BELGESİ KAPSAMINDAKİ HARCAMALAR

Aşağıda belirtilen harcama kalemleri teşvik belgesi kapsamındadır. Bu harcamaların toplamı sabit yatırım tutarını oluşturmaktadır.

MAKİNE TEÇHİZAT

- İthal Makine ve Teçhizat
- Yerli Makine ve Teçhizat

ARAZİ- ARSA

- Arazi – Arsa

BİNA- İNŞAAT

- Ana bina ve tesisleri
- İdare binaları
- Diğer bina-inşaat harcamalar

DİĞER HARCAMALAR

- Etüd-proje
- Yardımcı makine ve teçhizat
- İthalat ve gümrükleme
- Taşıma ve sigorta
- Montaj
- Diğer

T.C.

İpekyolu Kalkınma Ajansı

İncilipınar Mah. Muammer Aksoy Bulvarı Vakıflar Güven İş Merkezi

Kat: 1-2-3 Şehitkâmil/GAZİANTEP

Telefon: 0342-2310701/02 • Faks: 0342-2310703

E-posta: info@ika.org.tr

Adıyaman Yatırım Destek Ofisi

Alitaşı Mah. Gölbaşı Cad. No:137 Kat: 4 Daire No: 5-6 ADIYAMAN

Telefon: 0416-2131444 • Faks: 0416-2131445

Kilis Yatırım Destek Ofisi

Şehitler Mah. Cambazlar Sok. No: 9 KİLİS

Tel: 0348-8145198 • Faks: 0348-8145198

ika.org.tr